

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-5244-31/18

**UCHWAŁA
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ**

z dnia 17 maja 2018 r.

w sprawie odwołania od postanowienia Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 160 § 1 pkt 1 i art. 420 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754), po rozpatrzeniu odwołania wniesionego przez wyborców miasta Gorlice od postanowienia Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I z dnia 9 kwietnia 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę nr 547/XLVI/2018 Rady Miasta Gorlice w sprawie podziału Miasta Gorlice na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym (znak DNS-5244-4/18)

postanawia

- 1) uchylić postanowienie Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I z dnia 9 kwietnia 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę nr 547/XLVI/2018 Rady Miasta Gorlice w sprawie podziału Miasta Gorlice na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym (znak DNS-5244-4/18) i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia;
- 2) zobowiązać w trybie nadzoru Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I do podjęcia działań określonych w art. 17 § 2 w związku z § 1 Kodeksu wyborczego, ze względu na naruszenie przez Radę Miasta Gorlice prawa przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze, tj. do stwierdzenia w formie postanowienia, że podział na okręgi wyborcze jest niezgodny z prawem i wezwania Rady Miasta Gorlice do wykonania zadania w sposób zgodny z prawem we wskazanym zakresie i wyznaczonym terminie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz. U. poz. 130) rady gmin zobowiązane były do dokonania podziału gmin na okręgi wyborcze w wyborach do rady gminy, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Rada Miasta Gorlice uchwałą Nr 547/XLVI/2018 z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie podziału Miasta Gorlice na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym dokonała podziału gminy na okręgi wyborcze. W przypadku miasta Gorlice konieczna była całkowita zmiana podziału na okręgi wyborcze, gdyż przed wejściem w życie ustawy powołanej na wstępie uzasadnienia miasto podzielone było na 15 jednomandatowych okręgów wyborczych.

Na ustalenia Rady Gminy skargę wnieśli wyborcy miasta Gorlice.

Po rozpatrzeniu skargi Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu I, postanowieniem z dnia 9 kwietnia 2018 r. w sprawie skargi na uchwałę nr 547/XLVI/2018 Rady Miasta Gorlice w sprawie podziału Miasta Gorlice na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym (znak DNS-5244-4/18), uznał skargę za bezzasadną. Poza tym Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu I w zaskarżonym postanowieniu wskazał m. in., że zaskarżony podział został dokonany zgodnie z zasadami określonymi w Kodeksie wyborczym.

W dniu 16 kwietnia 2018 r., tj. w ustawowym terminie, wpłynęło do Państwowej Komisji Wyborczej odwołanie od postanowienia Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I z dnia 9 kwietnia 2018 r. znak DNS-5244-4/18 wniesione przez wyborców miasta Gorlice.

W odwołaniu zarzucono przede wszystkim:

- 1) naruszenie art. 417 Kodeksu wyborczego poprzez uznanie przez Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I, że okręgi wyborcze w mieście Gorlice określone przez Radę Miasta uchwałą Nr 547/XLVI/2018 z dnia 22 marca 2018 r. zostały ustalone „z uwzględnieniem okoliczności faktycznych takich jak: spójność terytorialna, geograficzna, gospodarcza, łączność komunikacyjna, czy też powiązania historyczne, religijne, kulturowe, a także międzyludzkie, podczas gdy w zakresie objętym skargą jednoznacznie powiązań takich doszukać się nie sposób, zaś granice okręgów wyborczych wyznaczono wyłącznie na podstawie nieokreślonych kryteriów natury politycznej”;

- 2) brak uzasadnienia faktycznego skarżonego postanowienia w zakresie podniesionych zarzutów, a wyłącznie przytoczenie przez Komisarza Wyborczego w Nowym Sączu I przepisów Kodeksu wyborczego.

W związku z tym w odwołaniu wniesiono o zmianę zaskarżonego postanowienia Komisarza Wyborczego w nowym Sączu I i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Państwowa Komisja Wyborcza zważyła, co następuje.

Zgodnie z art. 417 § 2 zdanie pierwsze Kodeksu wyborczego w gminach na terenach wiejskich okręgiem wyborczym jest jednostka pomocnicza gminy. Jak wynika z art. 417 § 2 zdanie drugie Kodeksu wyborczego tylko w wyjątkowych sytuacjach, tj. jeżeli konieczność taka wynika z zachowania normy przedstawicielstwa, o czym mowa w art. 419 § 2 Kodeksu wyborczego, dopuszczalne jest np. łączenie jednostek pomocniczych gminy. Ponadto jednostkę pomocniczą gminy łączy się m. in. jeżeli w gminie liczącej powyżej 20 000 mieszkańców – liczba wybieranych radnych byłaby mniejsza niż 5 (art. 417 § 2-4 i art. 418 § 2 Kodeksu wyborczego). Z powołanych przepisów wynika jednoznacznie, że Kodeks wyborczy przewiduje, jako wyjątek w ściśle określonych w tej ustawie przypadkach, m. in. łączenie całych jednostek pomocniczych gminy.

Dlatego też Państwowa Komisja Wyborcza, w ślad za przepisami Kodeksu wyborczego, w pkt 7 wytycznych i wyjaśnień dotyczących podziału jednostek samorządu terytorialnego na okręgi wyborcze, stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 5 lutego 2018 r. (M.P. poz. 204) również wskazała m. in., że przy dokonywaniu podziału należy przestrzegać zasady, że w miastach przy tworzeniu okręgów wyborczych uwzględnia się utworzone jednostki pomocnicze. Jednostki pomocnicze gminy łączy się w celu utworzenia okręgu jeżeli wynika to z konieczności zachowania jednolitej normy przedstawicielstwa oraz m. in. jeżeli liczba radnych wybieranych w danej jednostce pomocniczej w gminie liczącej powyżej 20 000 mieszkańców byłaby mniejsza niż 5 (art. 417 § 2-4 i art. 418 § 2 Kodeksu wyborczego). Należy przy tym z całą stanowczością podkreślić, że, jak wyżej wskazano, zasady dotyczące tworzenia okręgów wyborczych, w tym m. in. w zakresie łączenia całych jednostek pomocniczych gminy i miasta, wynikają bezpośrednio z Kodeksu wyborczego, a w szczególności z art. 417 § 2 i 4. Kwestia ta była także rozstrzygana przez Naczelny Sad Administracyjny, który w wyroku z dnia 11 października 2017 r. sygn. akt II OSK 2074/17 zaznaczył, że „przepisy Kodeksu wyborczego określają szczególną ochronę dla jednostki pomocniczej gminy przy dokonywaniu podziału na okręgi wyborcze”. Ponadto w wyroku tym również podkreślono, „że Kodeks wyborczy przewiduje, jako wyjątek w ściśle określonych w tej

ustawie przypadkach, łączenie całych jednostek pomocniczych gminy oraz ich dzielenie na dwa lub więcej okręgów wyborczych.”

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, przy tym, że powyższe regulacje dotyczące sołectw dotyczą również jednostek pomocniczych miast. W związku z brzmieniem art. 417 § 4 Kodeksu wyborczego, zasady dotyczące dzielenia i łączenia jednostek pomocniczych w miastach są analogiczne do określonych w § 1-3 tego przepisu dotyczących jednostek pomocniczych gmin.

Miasto Gorlice (liczba mieszkańców – 27 551) składa się z 12 jednostek pomocniczych – osiedli, w których wybiera się łącznie 21 radnych w okręgach wyborczych od 5 do 8 mandatowych (art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym – Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 i 2232 oraz z 2018 r. poz. 130 i art. 418 § 2 Kodeksu wyborczego). Miasto to musi zatem zostać podzielone na okręgi wyborcze, w których wybieranych będzie od 5 do 8 radnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu utworzonych na obszarze miasta jednostek pomocniczych – osiedli, a w szczególności, o ile to możliwe, zasady ich samodzielności, o której mowa w art. 417 § 2 i 4 Kodeksu wyborczego. Z podzielenia liczby mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych przez jednolitą normę przedstawicielstwa (1311,952) wynika, że:

- 1) osiedla: Górne (1,596), Korczak (1,898), Krasieńskiego (1,302), Kromera (0,617), Łysogórskie (0,917), Magdalena (3,020), Mariampol (0,762), Młodych (3,061), Skrzyńskich (0,554), Sokół (1,079) i Starówka (1,068) – z uwagi na zbyt małą liczbę mieszkańców, nie mogą samodzielnie stanowić okręgu wyborczego i muszą zostać ze sobą połączone w spójne terytorialnie okręgi wyborcze, spełniające warunki, o których mowa w art. 417-419 Kodeksu wyborczego;
- 2) osiedle Zawodzie (5,120), któremu przypada 5 mandatów powinno samodzielnie tworzyć okręg wyborczy.

Państwowa Komisja Wyborcza zauważa, że z analizy danych dotyczących liczby mieszkańców oraz układu przestrzennego wynika, że w Mieście Gorlice nie zachodzi konieczność łączenia jednostki pomocniczej osiedle Zawodzie z innymi jednostkami pomocniczymi w celu utworzenia okręgu wyborczego, gdyż osiedle to może samodzielnie tworzyć okręg wyborczy. Układ przestrzenny Miasta Gorlice w powiązaniu z liczbą mieszkańców poszczególnych jednostek pomocniczych, jest tego rodzaju, że pozwala na dokonanie takiego podziału, który nie będzie naruszał zasad określonych w art. 417 § 2 i 4 Kodeksu wyborczego w zakresie wyżej wymienionej jednostki pomocniczej.

Państwowa Komisja Wyborcza stwierdza, że podział na okręgi wyborcze miasta Gorlice dokonany uchwałą Nr 547/XLVI/2018 Rady Miasta Gorlice z dnia 22 marca 2018 r. w sprawie podziału Miasta Gorlice na okręgi wyborcze oraz ustalenia ich granic, numerów i liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym, zakładający m. in. połączenie osiedla Zawodzie (mogącego samodzielnie stanowić okręg wyborczy) z osiedlem Sokół, w celu utworzenia okręgu wyborczego, dokonany został niezgodnie z prawem. Tego rodzaju działanie, w przypadku gdy nie jest to konieczne, jest niezgodne z zasadami tworzenia okręgów wyborczych i narusza w szczególności art. 417 § 2 i 4 Kodeksu wyborczego. Poza tym Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu I w postanowieniu z dnia 9 kwietnia 2018 r. (znak DNS-5244-4/18) omyłkowo wskazał w tabeli dotyczącej podziału na okręgi wyborcze dane dotyczące innego wariantu podziału, niż dokonany wymienioną uchwałą.

W związku z tym Państwowa Komisja Wyborcza postanowiła, jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 3 dni od daty jej podania do publicznej wiadomości (opublikowania jej na stronie internetowej Komisji).

Przewodniczący

Państwowej Komisji Wyborczej

Wojciech Hermeliński

Otrzymują:

- 1.
2. Komisarz Wyborczy w Nowym Sączu I
3. a/a